



DE BELANGEN VAN LIMBURG

STEVE STEVAERT

DE VAL VAN EEN WONDERKIND

Wat is er aan de hand met Steve Stevaert? Het wonderkind uit Hasselt lijkt zijn Midas-touch kwijt: alles wat hij aanraakt verandert niet automatisch meer in goud. Problemen in de privésfeer, schandalen in de Hasseltse politiezone, ondoorzichtige deals bij de verkoop van de Pukkelpop-weide in Hasselt, banden met de afvalindustrie: altijd weer duikt zijn naam op. En volgens de vrouw die hem zou afpersen, wil niet zij, maar iemand uit Stevaerts omgeving hem geld aftroggelen. Ze verwijst naar Stijn Butenaerts, een vertrouweling van Steve en de zoon van de sterke man van SP.A Limburg, Paul Butenaerts.

Dat de barstjes in het pantser er precies nu komen, is een teken aan de wand: de ooit zo goed geoliede SP.A-machine van Willy Claes stokt. Een SP.A-politicus gaat nog een stapje verder: 'Bij andere politici blijft zo'n schandaal binnenskamers, bij Stevaert niet. Dat wijst op een afrekening.'

In juni 2011 raakte bekend dat Steve Stevaert betrokken was bij een afpersingsschandaal. Hij zou gevallen zijn voor de charmes van een jonge Marokkaanse, die hem – al dan niet met de steun van een misdaadnetwerk – voor zo'n tienduizend euro had afgeperst met een sekstape.

Stevaert liet bij monde van zijn advocaat Jean-Philippe Mayence weten dat hij de vrouw inderdaad betaald had, maar dat hij géén klacht had ingediend. De politie was bij hem terechtgekomen tijdens een onderzoek naar een ben-de afpersers in Brussel die meerdere slachtoffers heeft gemaakt.

Inmiddels zijn er van het verhaal drie versies in omloop, die elkaar op ongeveer alle punten tegenspreken: die van Stevaert, van de vrouw en van het gerecht. Begin november sloeg de Marokkaanse Houda namelijk terug naar Stevaert met een interview in La Dernière Heure. Volgens haar is er nooit sprake geweest van een sekstape. De politie heeft een huiszoeking bij haar verricht, zegt ze, maar geen tape ge-

vonden (de politie bevestigt dat).

In de eerste versie van de feiten luidde het nog dat Stevaert zelf de tape had gezien. Daarna klonk het dat een vriend van hem, advocaat B., de tape had gezien. Op dit moment is het onduidelijk of iemand uit zijn entourage de tape ooit zag.

In speurderskringen is te horen dat Houda een prostituee is. Zelf ontkent ze dat. Ook de entourage van Stevaert ontkent met klem dat ze een prostituee is, of dat hij ooit betaald heeft voor seks: 'Steve zou er niet aan denken om te betalen voor seks!'

Houda beweert dat ze aan Stevaert is voorgesteld via een gemeenschappelijke kennis: advocaat B., een zakenadvocaat uit het Brusselse. B. kwam op een avond bij haar aanbellen met de vraag om mee naar een feestje te gaan, in het gezelschap van Steve en een andere Marokkaanse vrouw, Zara. Aldus begon een romance die duurde van maart tot april 2011. Stevaert noemde Houda 'schatje', aldus de vrouw.

Voor de goede orde heeft Houda een klacht tegen Stevaert ingediend wegens 'aanzetten tot ontucht', 'laster en eerroof' en 'doodsbedreigingen'. Ook tegen advocaat B. dient ze een klacht in wegens aanzetten tot ontucht en laster. Ze beweert dat B. haar aan Stevaert heeft voorgesteld met het uitdrukkelijke doel hem te kunnen afpersen: 'Een vrouw was de enige manier om hem in de val te lokken. Maar ik wilde niet meewerken.'

De enige officiële reactie van Stevaert op die beschuldiging kwam er in Het Laatste Nieuws: 'Te belachelijk om op te antwoorden.' Ook advocaat B. reageerde ►

'ZO IS STEVE: ALTIJD OP ZOEK NAAR HET GAT IN DE MARKT'

► toen: 'Steve kent me goed genoeg om te weten dat dat niet klopt.'

In de kranten werd advocaat B. nooit bij naam genoemd, maar alle betrokkenen bevestigden dat het gaat om Stijn Butenaerts. Butenaerts is al vijftientwintig jaar met Stevaert bevriend, zegt hij zelf: 'Ik dronk mijn eerste pint bij hem op café.'

Butenaerts is niet zomaar een bevriende advocaat: hij is de zoon van Paul Butenaerts, de rentmeester van de SP.A in Limburg, de rechterhand van Willy Claes én Steve Stevaert.

STUNTEL WORDT STUNT

In 2003 peilde Knack naar het netwerk van Steve Stevaert. Boven in de ranglijst dook een naam op die weinigen bekend in de oren klinkt, tenzij je politiek in Limburg bedrijft: Paul Butenaerts. 'De ongekroonde koning van de socialisten in Limburg. Maakt en breekt coalities. Gehaaid onderhandelaar. Stevaert haalt de stemmen, Butenaerts vertaalt ze in structuren en macht. Staat bekend als dé perfecte organisator, die campagnes laat lopen als een Zwitsers uurwerk.'

Butenaerts is vooral de koning van de coulissen. Op de voorgrond treedt hij niet, de media mijdt hij als de pest: een interview met de man is nergens te vinden – een foto is een zeldzaamheid. Butenaerts regelt zijn zaakjes bij voorkeur in het halfduister, achter het toneel. Op verkiezingsavonden krijgen de Limburgse tenoren van de SP.A zijn geheime geleghedennummer, waarop ze hem moeten bellen voor ze in hun gemeente een coalitie sluiten. Hij beslist met welke andere politieke formaties ze mogen scheep gaan. En meestal doet hij dat op grond van een voorakkoord dat hij al in de aanloop naar de verkiezingen discreet in zijn kluis heeft opgeborgen. Zijn macht in de provincie is moeilijk te overschatten, ook al is hij inmiddels bijna zeventig en al enkele jaren niet meer de voorzitter van SP.A Limburg.

Paul Butenaerts vestigde zijn gezag als secretaris van Willy Claes, Claes had het in eerste instantie niet begrepen op de vrije jongen Steve Stevaert, die fortuin maakt met de verkoop van goed draaiende cafés in Hasselt. Ongeschikt voor toppolitiek, oordeelde hij. Pas toen bleek dat Stevaert een goudhaan-

tje voor de partij was, draaide hij bij. Hij maakte zo'n grote bocht dat mensen vergaten dat hij Stevaert eerst niet lustte, en al gauw heette Stevaert in Hasselt en omstreken 'de politieke zoon van Willy Claes'. Maar dat was hij dus niet. Als hij iemands politieke zoon was, dan wel die van Paul Butenaerts. Butenaerts, zeggen insiders, heeft Stevaert gemaakt.

Steve Stevaert was oorspronkelijk allesbehalve de grote strateeg die vriend en vijand inpakte met een scherpe oneliner of een verrassend idee. Hij kwam moeilijk uit zijn woorden, praatte langzaam, en blonk niet uit door scherpe politieke analyses. Maar Butenaerts zag de

ziekenfonds De Voorzorg behartigde: Stijn Butenaerts, zoon van Paul Butenaerts.

LIMBURG STERK MERK

Stijn Butenaerts richtte al op jonge leeftijd zijn eigen kantoor op, samen met zijn vennoot **Steven Van Geeteruyen**, die gespecialiseerd was in milieurecht. Op de website van Athos Advocaten omschrijft hij zichzelf als volgt: 'Stijn Butenaerts was commissaris van de Vlaamse regering bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidiëerd Onderwijs. Daarnaast is hij bijzonder vertegenwoordiger van de Vlaamse regering en lid van de raad

door PPS-structuren wél mogelijk. Bovendien heet het dat de privé-sector beter is uitgerust om grote projecten op tijd en binnen het budget af te leveren dan het logge overheidsapparaat.

Een enthousiaste voorvechter van publiek-private samenwerkingen was altijd al Steve Stevaert, die er onder meer een prachtig vehikel in zag om de Oosterweelverbinding in Antwerpen te realiseren.

Het kantoor van Butenaerts boerde goed, ook dankzij opdrachten uit Limburg. Maar in 2006 – Stevaert was toen gouverneur – verschenen donkere wolken aan de hemel toen het Limburgse bedrijf LISOM in opspraak kwam. LISOM was een dochtermaatschappij van de Limburgse Reconversie maatschappij (LRM), een openbare investeringsmaatschappij die na de sluiting van de mijnen was opgericht om het economische leven in de provincie weer op gang te trekken.

Twee klokkenluiders signaleerden dat LRM één grote klunne was van belangenvermenging en politieke gunsten. Ze plaatsten onder meer vraagtekens bij het feit dat het kantoor van Butenaerts junior in één jaar tijd voor zo'n 124.000 euro aan opdrachten had toegeschoven gekregen, voor in totaal achttien adviezen. In zestien van de achttien gevallen kreeg het kantoor de gunning zonder een openbare aanbesteding. Voorzitter van LISOM was op dat moment papa Paul Butenaerts.

Opmerkelijk: naar aanleiding van de commotie over de zaak besloot procureur **Marc Rubens** de zaak door het parket te laten onderzoeken. Nog geen maand later kwam hij tot het besluit dat er niets aan de hand was. De klokkenluiders vloegen aan de deur, zonder één keer gehoord te zijn. LISOM werd later wel herdoopt tot LSM: Limburg Sterk Merk.

'DEUGDELIJKE STUDIES'

In augustus 2007 dook het kantoor van Stijn Butenaerts weer op in de media, in de nasleep van het spectaculaire faillissement van Het Land van Ooit, het Tongerse prestigeproject van **Patrick Dewael** (Open VLD). Dat de naam van het favoriete kantoor van SP.A Limburg valt in een diepblauw dossier, hoeft niet te verwonderen: in Limburg wordt in die dagen de koek altijd ►



Steve Stuntel werd Steve Stunt in de handen van Paul Butenaerts, de sterke man van SP.A Limburg. Dit beeld van beiden komt uit de documentaire die Manu Riche over Stevaert maakte voor de Canvas-reeks 'Hoge bomen'.

ruwe diamant, sleep hem met veel geduld, en liet hem fonkelen zoals zelden een Limburgs politicus gefonkeld heeft.

Butenaerts parachuteerde zijn vertrouweling bij de Limburgse intercommunale Interelectra: daar koppelde hij hem als voorzitter aan CEO **Jo Geebelen**.

Stevaert werd in 1995 de eerste socialistische burgemeester van Hasselt, verwierf nationale bekendheid met gratis openbaar vervoer, en gaf een duf provinciaal nest de uitstraling van een hippe jonge stad. Drie jaar later was hij Vlaams viceminister-president. Steve Stuntel werd in de handen van Butenaerts Steve Stunt.

En in de slijpstream van Stevaert dook ook een vlotte jonge advocaat op die de zaken van de SP.A, de socialistische vakbond ABVV en het

van toezicht bij de Transnationale Universiteit Limburg. Hij was spreker op diverse studiedagen inzake de wetgeving inzake overheidsopdrachten en PPS-structuren.

Zegt een advocaat: 'Als je dat leest, zie je meteen dat het een kantoor is dat *politiek geprojecteerd* is.' Versta: het kantoor van Butenaerts leeft vooral van opdrachten die het krijgt toegeschoven van bevriende politici. Het is geen toeval dat Butenaerts zich gespecialiseerd heeft in PPS-structuren.

De PPS is een zogenoemde publiek-private samenwerking: een wondermiddel waarmee overheden dure projecten deels laten financieren door de privésector. Dure infrastructuurwerken (vaak prestigeprojecten) die buiten het bereik van armlastige besturen liggen, worden

► netjes verdeeld tussen Open VLD en SP.A: 'Dewael kreeg zijn Land van Ooit in Tongeren, Stevaert zijn Ethias Arena in Hasselt.'

De geruchten over malversaties, politieke vriendendiensten en fout aangewende overheidsmiddelen bij de nv Plinius en nv Plinius Vastgoed zijn niet van de lucht. Beide nv's waren de publiek-private vehikels die voor de gelegenheid in het leven waren geroepen om Het Land van Ooit te bouwen. Een insider zegt: 'Er was te veel overheidsgeld en te weinig geld uit de privésector: de bedoeling was om tegenover elke euro overheidsgeld een euro privégeld te plaatsen. Maar dat lukte niet. Met allerlei middelen heeft men geprobeerd om de rekening op papier te doen kloppen, maar iedereen wist dat de hele Plinius-affaire uren in de wind stonk.'

De juridische constructie voor Plinius werd opgezet door Stijn Butenaerts. De financiering voor Het Land van Ooit kwam deels van privépartners, deels van een lening en deels van Europese fondsen. Maar de hoofdmoot van de 26 miljoen euro kwam toch van LRM en LISOM.

Over hoe dat overheidsgeld werd aangewend, stelde de oppositie achteraf netelige vragen in het Vlaams Parlement. Zo bleek dat onderzoeksbureaus van bevriende Limburgers als **Jean-Paul Coenen** voor vele tienduizenden euro's aan haalbaarheidsstudies hadden uitgevoerd.

Paul Butenaerts, voorzitter van LISOM, voelde zich geroepen om de onderzoeken publiekelijk te verdedigen: 'De heer Coenen heeft deugdelijke studies afgeleverd.' Opmerkelijk, aangezien het hier gaat om een project dat het exact 42 dagen heeft uitgezogen.

Iedereen zag van tevoren dat het project tot mislukken gedoemd was, maar er waren veel mandaten, bestuurspostjes en studieopdrachten te verdelen. En het was *toch* maar overheidsgeld: uiteindelijk investeerde de privésector slechts 2,1 miljoen in het project, dat in totaal 26 miljoen euro zou kosten.

Toen Het Land van Ooit na iets meer dan een maand implodeerde, was de advocaat van de nv Plinius niemand minder dan meester Steven Van Geeteruyen, de vennoot van Stijn Butenaerts.

Zopas raakte bekend dat het Europese fraudeagentschap OLAF het geld terugvordert dat de Europese Commissie in Het Land van Ooit

heeft gepompt: 1,5 miljoen euro van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Aan de telefoon legt OLAF-woordvoerder **Johan Wullt** uit waarom:

Johan Wullt «Soms gebeurt het dat landen EFRO-geld krijgen voor regionale projecten, maar dat het geld bij de uitvoering van de werken niet goed wordt besteed. Dan zijn er twee mogelijkheden: ofwel stellen we onregelmatigheden vast en vorderen we het geld terug. Ofwel stellen we onregelmatigheden vast en vorderen we het geld terug mét de aanbeveling aan de lidstaat om een gerechtelijk gevolg te geven aan de zaak.»

Het dossier Plinius is zo'n geval

de verklaring gaf hij niet. Hij volstond met de mededeling dat het in zijn aard lag op tijd te vertrekken – dat was de rode draad door zijn politieke carrière. Binnenkort zou hij wel bekendmaken wat hij zou gaan doen.

Intimi van Stevaert geven te kennen dat het een financiële kwestie was. Het bescheiden salaris van gouverneur leek hem geen prettig vooruitzicht voor de rest van zijn dagen. En het voorzitterschap van verzekeraar Ethias – dat hem 30.000 euro per jaar opleverde – had hij, onder druk van politieke tegenstanders, moeten laten vallen: hij stelde zich als gouverneur niet neutraal op. Hij mocht van minister-presi-

gegaan. 'Dan kan ik beter fulltime ondernemer worden,' zei hij. Steve had plannen in de financiële sector én de energiesector. En hij stapte uit de politiek.»

Of toch officieel. In de wereld van Steve Stevaert liepen politiek en zaken altijd door elkaar, zeggen collega's.

SP.A-politicus 2 «Je zag dat al in het begin van zijn carrière, toen hij Interelectra voorzat. Toen was hij ook voortdurend met zijn cafés en andere toestanden bezig. Dat ik dacht: 'Hoe speelt hij het in hemelsnaam allemaal klaar?' Het was behoorlijk ingewikkeld met hem, en dat is het altijd gebleven.

»Op een dag hoorde ik dat hij lobbyde voor Dela, een Nederlands bedrijf in de uitvaartsector (Stevaert is bestuurder bij Dela, red.). 'Hollanders,' zei hij, 'protestanten: die weten hoe je een begrafenis moet doen.' Ongelofelijk, maar dat was Steve: met honderd en één dingen tegelijk bezig. Altijd op zoek naar het gat in de markt.»

De SP.A-politicus verwijst ook naar de recente deal tussen Ethias Bank en de Gentse financieel dienstverlener Optima: 'Wees maar zeker dat Steve daar, als bestuurder van Ethias, voor de mayonaise heeft gezorgd.'

Het was namelijk niet evident dat Optima de bank zomaar kon overnemen: Optima heeft een balanstotaal van 41 miljoen euro. Bij Ethias Bank is dat 1,5 miljard. 'Een dwerg die een reus wil inlijven,' schreef Het Belang van Limburg. Maar waar een wil is, is een weg: Optima verzekerde zich van de diensten van dat andere SP.A-zwaargewicht **Luc Van den Bossche**. En met Steve Stevaert die van de andere zijde mee aan de kar trok, smolten de bezwaren van de Nationale Bank tegen de overname als sneeuw voor de zon.

Het Belang van Limburg stelde vragen bij de rol van Stevaert in de overname, maar ook van zijn vertrouwelingen bij LRM: CEO **Stijn Bijmens** en regeringsafgevaardigde **Ronald Hoebers**, in een vorig leven kabinetschef van Stevaert. De krant vond het 'onbegrijpelijk' dat Bijmens per se veertig miljoen euro wilde betalen voor een aandeel in een Gents bedrijf zonder enige band met Limburg. De krant stipte ook aan dat de deal Optima waardeerde op bijna 200 miljoen euro, terwijl het in werkelijkheid maximum 75 miljoen waard zou zijn.



Stijn Butenaerts, advocaat en naar eigen zeggen al vijftientwintig jaar bevriend met Stevaert. 'Zijn kantoor is *politiek* geprojecteerd.'

waarin OLAF aanraadt om een gerechtelijk gevolg aan de zaak te geven, waarmee het agentschap wil aangeven dat het vermoedt dat er fraude is gepleegd bij de uitvoering van het project. OLAF heeft het dossier overgedragen aan het Belgische federale parket. Dat heeft het inmiddels naar het parket van Tongeren gestuurd, waar het op dit moment wordt 'bestudeerd'.

Volgens sommige bronnen zou het dossier binnen afzienbare tijd verjaren.

DWERG EN REUS

In juni 2009, net na het sluiten van de stembureaus, stuurde Steve Stevaert een communiqué de wereld in: hij hield ermee op als Limburgs gouverneur. Dat was tien jaar vroeger dan gepland. Een overtuigen-

dent **Kris Peeters** zijn mandaat behouden op voorwaarde dat hij zijn vergoeding afstond en geen zitjes meer uitdeelde aan politici in de talloze raden van bestuur van de holding.

Lang heeft dat gratis voorzitterschap van Stevaert niet geduurd. Toen de kredietcrisis in 2008 uitbrak, verloor hij de voorzittersstoel van Ethias. Hij moest daarna genoegen nemen met een zitje in de raad van bestuur van Ethias Financie.

SP.A-politicus 1 «Stevaert was het gestook van Jan Peumans en consorten zat. Zij verhinderden dat hij als privépersoon nog zaken kon doen. Hij voelde zich aan de ketting gelegd. Hij had een rol voor zichzelf gezien bij de Vlaamse Energie Holding, maar ook dat was niet door-

► De raad van bestuur van LRM wees het plan van Bijmens van de hand.

ENERGIE VAN GOD

In een eerste reactie na zijn vertrek als gouverneur meldde Steve Stevaert dat hij aan de slag zou gaan in de wereld van de microkredieten. Vooralsnog wijzen zijn activiteiten vooral op een interesse in de energiesector, waar krediet op macro-schaal wordt berekend – en vaak met overheidsgeld. Hij aanvaardde onder meer mandaten in intercommunales Infrac, Elia en Publi-T.

De Tijd stelde eind vorig jaar vast dat Stevaert, zeker als het om groene stroom gaat, een spilfiguur is: 'Hij heeft banden met Aspiravi, C-Power, Eldepasco en Limburg Win(d)t'. Dat zijn, met uitzondering van Eldepasco, allemaal bedrijven waarin de Limburgse intercommunale Nuhma van Paul Butenaerts (voorzitter) en Jo Geebelen (CEO) een participatie hebben genomen. Geebelen is overigens ook afgevaardigd bestuurder bij Infrac, waar Stevaert voorzitter is. Het trio Stevaert-Butenaerts-Geebelen is *incon-tournable* in energiedossiers in Limburg. 'Groene stroom is de energie van God,' zei Stevaert in een interview met De Tijd. En, niet gehinderd door enige bescheidenheid: 'Ik zal zorgen dat het altijd waait.'

In het voorjaar van 2010 haalde Stevaert opnieuw de pers. Hij werd voorzitter van de raad van toezicht van een haven in Hai Phong, het zwaartepunt van de petrochemie in communistisch Noord-Vietnam. Een internationaal consortium met onder meer Ackermans & Van Haaren, investeringsgroep SBI/BMI en Group Machiels investeerde in het Dinh Vu-project. Op de website van het project staat een verklaring van Stevaert, Belgisch minister van staat, die 'de sterke steun van de Belgische regering aan het project' bevestigde.

Minister van Buitenlandse Zaken Steven Vanackere zou later op een parlementaire vraag antwoorden dat de Belgische regering helemaal geen steun aan het Vietnamese project heeft toegezegd.

Algemeen wordt aangenomen dat Steve Stevaert zijn voorzitterschap in de Vietnamese haven te danken heeft aan Group Machiels, een familiebedrijf dat groot is geworden met de verwerking van grind en afval. Het Belang van Limburg schreef

dat Stevaert voor Machiels werkte, maar dat was tegen het zere been van Stevaert én Machiels.

Philip Hilven, woordvoerder van Machiels (en een vertrouweling van Stevaert), ontkent dat Stevaert voor het bedrijf werkt. 'Hij is gewoon een persoonlijke vriend. Dat hij voor ons werkt, is een bewering voor rekening van **Eric Donckier** van Het Belang van Limburg: hij heeft het gerucht de wereld in gestuurd.'

Eric Donckier «Ik heb telefoon van Stevaert gekregen toen ik had geschreven dat hij voor Machiels werkte. Formeel staat hij niet op de loonlijst, formeel heeft hij ook geen mandaat. Ik mag dus niet meer schrijven dat hij voor Machiels werkt. Dat was de boodschap, en daar houden wij ons aan. Maar u weet ook: Limburg is een kleine wereld. Ons kent ons.»

De voormalige afvalbaronnen van Group Machiels hebben zich de laatste jaren omgeturnd tot groene jongens, met vestigingen op vier continenten. Vooral groene energie lijkt een groeipool te zijn voor het bedrijf.

Group Machiels schreef in augustus 2011 op zijn website dat Zonnecentrale Limburg nv, een dochteronderneming, jaarlijks goed is voor 28 megawatt.

Groene stroom produceren is duur, maar om de zware investeringen snel terug te kunnen verdienen, bedacht de Vlaamse regering destijds de groenestroomcertificaten. De excellentie die met dat plan voor de pinnen kwam, was Steve Stevaert.

Een energiespecialist «Installaties zoals die van Machiels zijn in drie jaar terugverdiend dankzij groenestroomcertificaten. Maar de overheid betaalt wel gedurende twintig jaar een gegarandeerde opbrengst: pure winst voor de investeerders. En de consument draait daarvoor op.»

Volgens een conservatieve schatting leveren de zonnepanelen van de Group Machiels in Limburg tien miljoen euro aan groenestroomcertificaten per jaar op – en dat dus gedurende twintig jaar, betaald door de consument. Als je weet dat er driehonderdduizend gezinnen in Limburg zijn, weet je wat dat betekent: een gemiddeld Limburgs gezin betaalt meer dan drieëndertig euro per jaar voor de zonnepanelen van Machiels.

Energiespecialist «Het zijn

schandalige winsten. De elektriciteitsfactuur rijst de pan uit voor de kleine consument. Elektriciteit is bijna niet meer te betalen.»

Machiels baat Zonnecentrale Limburg overigens niet alleen uit: de andere vennoot in het project is de Limburgse Reconversiematschappij van CEO Stijn Bijmens – de man van Stevaert, dus.

Op het internet is ook nog te lezen dat Zonnecentrale Limburg in 2010 twee nieuwe parken heeft gebouwd langs de sluizen van nv De Scheepvaart in Hasselt en Genk. En wie is er voorzitter van die nv? Willy Claes, socialist, 'politieke vader van Steve Stevaert'.

Maar formeel staat Stevaert dus niet op de loonlijst van Machiels. De vraag is: waarom wil Stevaert niet met Group Machiels worden geassocieerd? Het antwoord is wellicht: het Remo-stort in Houthalen. Jarenlang is daar huishoudelijk en industrieel afval uit binnen- en buitenland gedumpt, giftig en minder giftig, met permanente geurhinder voor de omwonenden tot gevolg.

In 2003 besliste minister van Leefmilieu **Vera Dua** dat het stort dicht moest, en dat er zo spoedig mogelijk een sanering moest volgen. Die sanering is er nu, zoveel jaren later, nog altijd niet. Wel een ambitieus project, Closing the Circle, dat nagaat of je met een geavanceerde centrale door verbranding groene energie uit het opgeslagen afval kunt opwekken – een project dat bijna voor de helft door de overheid wordt gesubsidieerd. Mensen die het vandaag over een 'stort' hebben, worden door de Groep Machiels met aandrang verzocht om de juiste terminologie te hanteren: het stort is vandaag, zeven jaar nadat het gesloten werd, een 'Eco Valley' van Remo Milieubeheer. Een eervolle vermelding in de volgende film van **Al Gore** kan niet meer veraf zijn.

Hugo Leroux (Groen!-schepen in Diepenbeek) «Eerst is Machiels rijk geworden met het dumpen van alle mogelijke afval, ook illegaal. En nu zouden ze ook nog een keer langs de kassa passeren voor de verwerking van dat afval. Dat klopt toch niet?»

De familie **Machiels** is donkerblauw van nature, maar heeft lijntjes lopen met politici van alle gezindten. 'De familie staat boven de politiek,' zegt mevrouw R. Wijlen haar man werkte tientallen jaren lang voor het bedrijf.

R. «Machiels beschikte over een ingenieus betalingssysteem met zwart geld, waar ze niet geheimzinnig over deden – ze kwamen er toch mee weg. En als je veel zwart geld hebt, wat let je dan om politici af en toe een cadeau te geven?»

Willy Claes is wél formeel consultant van Group Machiels. En de entourage van Stevaert meldt dat ook Patrick Dewael en **Theo Kelchtermans** (CD&V) in de hemisfeer rond het bedrijf cirkelen. Maar dus niet de groene socialist Steve Stevaert.

Dat valt sterk te betwijfelen, als je kijkt naar de schimmige wijze waarop de stad Hasselt in het voorjaar van 2011 een stuk van het terrein van Pukkelpop heeft aangekocht, het festival van **Chokri Mahassine** (S.P.A.).

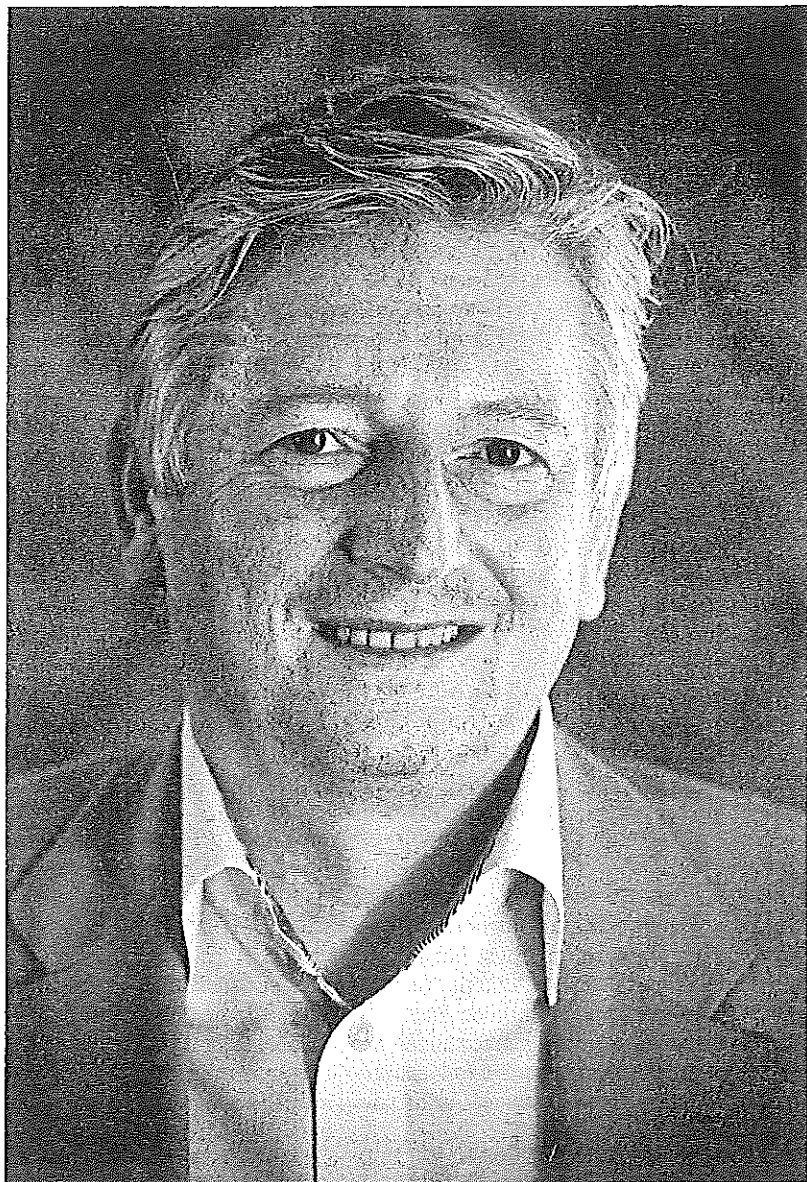
De Standaard heeft indertijd uitvoerig bericht hoe **Etienne Van Overmeire**, een 81-jarige niet-erkende makelaar uit Berchem, grond had gekocht en doorgespeeld aan Group Machiels, die op zijn beurt de optie op aankoop gratis aan de stad Hasselt overliet. Waarop de stad onmiddellijk, zonder het volgen van de geëigende procedure, de grond kocht voor Pukkelpop. Als je de namen van de affaire invulde, werd het je meteen een stuk duidelijker. Van Overmeire was een goede vriend van Stevaert ('Ik mag Steve zeggen, hij zegt Etienne'), namens Group Machiels trad Philip Hilven op (ook jarenlang persverantwoordelijke voor Pukkelpop) en namens de stad kocht burgemeester **Hilde Claes** de grond. Ons kende weer eens ons in Limburg. En de spilfiguur was opnieuw Steve Stevaert, die zoals God nergens en overal tegelijk was. Viceminister-president **Geert Bourgeois** (N-VA) verklaarde de aankoop ter waarde van 2,5 miljoen euro later nietig.

Misschien werkt Stevaert niet voor Group Machiels; hij helpt wel waar nodig, en vice versa. Vrienden zijn er voor elkaar.

GOKKEN MET OVERHEIDSGELD

Sommige mensen krijgen het op de heupen van de willekeur en het gemak waarmee Steve Stevaert, Paul Butenaerts en Jo Geebelen nog altijd overheidsgeld toewijzen aan projecten en ondernemers, zonder verantwoording af te leggen over het hoe en waarom.

Ook de critici in hun eigen partij, Gouverneur **Herman Reynders**



Een stem uit de entourage van Stevaert over het seksschandaal dat eerder dit jaar rond hem uitbrak: 'Steve zou er niet aan denken om te betalen voor seks!'

schreef begin 2011 een gepikeerde brief naar alle Limburgse burgemeesters waarin hij het beleid van de Limburgse gemeenteholding Nuhma aan de kaak stelde. Hij nam het niet dat Nuhma besloten had zomaar eventjes 2,5 miljoen euro hoog risicokapitaal te investeren in het energiebedrijf 3E, dat dan nog niet eens op Limburgse bodem was gevestigd. Dat is gokken met het geld van Limburg, suggereerde hij. 'Geld van de lokale besturen kan niet op deze manier ingezet worden.'

Reynders nu: 'Mij stoorde vooral het gebrek aan transparantie van Butenaerts en Geebelen, die doen wat zij in gedachten hebben, zonder overleg met politici. Dat kan niet met overheidsgeld. Ik moet wel zeggen: het is intussen verbeterd.'

Eén week later antwoordde Paul Butenaerts lichtjes verstoord op het eigengereide gedrag van zijn gouverneur. Het was niet de eerste keer

dat Reynders weigerde te *marcheren*. 'Wij betreuren,' schreef hij, 'dat u wederom nalaat om ons om meer informatie te contacteren, alvorens een publiek debat aan te gaan.'

Butenaerts vond dat Nuhma zich best wel mag inlaten met projecten buiten de provinciegrenzen. Zeker als het om groene energie gaat. 'Wind, zonlicht en de bekommernis om een beter milieu stoppen niet aan provinciegrenzen. Ik denk dat iedere Limburger bijvoorbeeld fier zal zijn over het feit dat zijn provincie een leidende rol speelt in de ontwikkeling van windenergie voor onze Belgische kust, ook al ligt die kust niet in onze provincie.'

'Waarom zouden de Limburgse gemeenten klagen?' vraagt Butenaerts retorisch. In de voorbije vijf jaar ontvingen ze meer dan 45 miljoen euro uit investeringen in duurzame energie. 'Dit gaat niet om risicokapitaal, maar om rendement uit duurzame investeringen in duurzame

me energie.' Met andere woorden: Reynders moet zijn mond houden zolang de kassa rinkelt.

Niet iedereen is het met de redering van Butenaerts eens: het Agentschap Binnenlands Bestuur van Geert Bourgeois is aan het onderzoeken of Nuhma wel mag investeren in een puur commercieel bedrijf als 3E. Gemeenten mogen in principe niet participeren in puur commerciële ondernemingen, en het Agentschap stelt zich de vraag of het maatschappelijke nut van de participatie wel aangetoond kan worden.

ANNUS HORRIBILIS

Eén jaar nadat Stevaert in *De Tijd* nog *incontournable* werd genoemd in Limburg, lijken de kaarten grondig herschud. Al heeft Stevaert wel woord gehouden: het heeft stevig rond hem gewaaid. Binnen de SP.A klinkt het dat zijn invloed op het partijbureau taant. Het seksschan-

daal heeft niet geholpen. De 'Panorama'-reportage over de graaicultuur bij de politiezone HAZODI ook niet.

Ook in Hasselt zelf heeft het gezellige socialisme van de SP.A een knauw gekregen. Politiechef Michel Beckers, die volgens De Morgen zelfs op reis ging met een drugsbaron uit Lommel, was een protégé van Stevaert, weet iedereen in Hasselt. Het was Stevaert zelf die Beckers in Lommel ging wegplukken. Het was ook Stevaert die Beckers detacheerde naar de provincie toen hij binnen het Hasseltse korps onder vuur kwam te liggen.

Het is uitgesloten dat het stadsbestuur in de volgende legislatuur weer een afspiegelingscollege zal zijn, een college waarin iedereen behalve Vlaams Belang mee in het bad wordt getrokken. Zelfs burgemeester Hilde Claes heeft zich al tegen zo'n constructie uitgesproken.

Op persoonlijk vlak heeft Stevaert ook een annus horribilis achter de rug: de dood van zijn vader, de zelfmoord van zijn broer, de seksaffaire – het is te veel voor één mens om te dragen.

Binnen de partij wordt de situatie koel geanalyseerd: Stevaert is het kwijt. En met het recente vertrek van Caroline Gennez is hij ook zijn protégé aan de top van de partij kwijt. Dat betekent wellicht het einde van een tijdperk.

SP.A-politicus 1 «Het meest opmerkelijke van die seksaffaire is dat ze de media haalt. Dat wijst op een afrekening. Bij andere politici blijft zoets binnenskamers, bij Stevaert niet meer. En dat is nieuw. Zelfs toen hij indertijd Goedele met doorslaggevende argumenten naar de partij wilde halen, kwam daar amper iets van naar buiten.»

Steve Stevaert, laat zijn entourage weten, zit heel diep. Paul Butenaerts nadert stilaan de zeventig: ook hij kan de troepen niet meer in het gelid laten lopen.

EPILOOG

Voor de slachtoffers en nabestaanden van het drama dat Pukkelpop in augustus trof, is begin november een steunfonds opgericht. Het juridische luik van dat fonds is toevertrouwd aan het kantoor van meester Stijn Butenaerts.

Jan Antonissen
en Raf Weverbergh
Foto's Jimmy Kets